

Moord aan Het Spaarne

Moord aan Het Spaarne

Auteur: Kees van der Wal

Omslagontwerp: Kim Khanh

Actiethriller

Alle gebruikte namen van personen, onderlinge relaties en gebeurtenissen vermeld in dit boek zijn fictief. Gelijkenis met bestaande personen, relaties en situaties berust op louter toeval.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Copyright © 2025 Walkees

Hoofdstuk 1

H*et marktplein van Haarlem was deze Koningsdag, als ieder jaar, de locatie waar de jaarlijkse kermis was opgebouwd.*

Dit jaar waren de weergoden goedgezind, en bij opening van de attracties, om tien uur 's morgens, scheen de zon al in volle glorie. Het was al snel vrij druk op de kermis, en de terrassen rondom het plein stroomden vol.

Volledig tegen zijn gewoonte in had René van Veursen er dit jaar mee ingestemd de reis naar het marktplein te maken, op uitnodiging van zijn vriend Robert Kleiboom. Ze hadden net een rondje over de kermis gemaakt, toen René een opmerking maakte.

“Nou, dat was voor mij genoeg, wat de kermis betreft. Voor mij hoeft dat allemaal niet. Maar kijk eens naar die terrassen? Als we niet snel ergens een plekje zoeken, kunnen we ons oranje-bier staand drinken, en ook dat hoeft voor mij niet.” Robert glimlachte.

“Ja, ja, ik weet het wel, jij had liever gelijk naar De Speeltuin gegaan, maar dat kan later altijd nog, vriend. Laten we maar een plekje zoeken dan, want er komen nog een paar jongens, en vandaag mogen we vroeg aan het bier.” René was nog niet helemaal overtuigd.

“Nou, opschieten dan, want als we moeten staan, dan kunnen ze mijn kloten kussen; dan is het inderdaad een enkeltje naar De Speeltuin. Daar is altijd plaats, en het bier is er ook een stuk goedkoper; ook niet onbelangrijk.”

Een uur later was er van de vrienden nog geen spoor, en René zat al op zijn nagels te bijten, want hij had het niet echt naar zijn zin.

“Hey, bolle. Ik heb het hier wel voor gezien. Vier euro voor een biertje; zijn ze nou helemaal besodemieterd? Ik weet niet wat jij doet, maar ik ga naar De Speeltuin; daar drink ik dubbel zoveel, voor hetzelfde geld.” Zijn vriend probeerde het nog een keer.

“Ja, hallo, maar daar is het wel een blikje, en hier is het toch een redelijk groot glas, en dat smaakt toch beter, bovendien, zal je daar nu ook moeten staan. Ik zal even bellen waar die gasten blijven. Als die niet snel komen, krijg je je zin, kleine.”

De Speeltuin was dus eigenlijk een echte speeltuin, maar zeker op dit soort dagen bestonden de bezoekers meer uit bargasten dan dat er kinderen waren. De bar was niet meer dan een loket, waar de drank zelf afgehaald en betaald moest worden, en ervoor stonden een aantal hangtafels en normale tafels met stoelen. Hier had René het beter naar zijn zin, en dat mocht iedereen weten.

“Vier euro voor een pilsje, gekkenwerk! En als ik al die sirenes zo hoor in de verte, dan zijn er al flink wat klagers, hi-hi.” Daar had Erwin Struif, die net aan de hangtafel aanschouf, wat op te zeggen.

“Nou, die sirenes daar lees ik net iets over op Facebook. Ik denk dat jullie net op tijd weggegaan zijn van de markt, want nu schijnt het daar een totale chaos te zijn. Die chaos komt vooral door veel in paniek zijnde, vluchtende mensen. Er schijnt een bom afgegaan te zijn bij het reuzenrad. Twee doden en minstens achttien gewonden, waarvan drie in levensgevaar.” René zag plotseling lijkwit.

“Daar hebben wij op nog geen tien meter vandaan gezeten, bolle? Ik heb misschien wel je leven gered, laten we er daar maar één op nemen, op jouw rekening!”

Op het marktplaats was het op dat moment inderdaad een complete chaos, en de terrassen en horecazaken rond het plein puilden uit hun voegen. Veel mensen waren de terrassen opgevlucht en de zaken in. De laatste gewonden werden inmiddels afgevoerd, en rond de twee dode lichamen was een tent gebouwd. Het marktplaats was helemaal geruimd en afgezet. Hierdoor was een luguber tafereel ontstaan: een compleet lege kermis, en eromheen een drukte van belang op de terrassen en in de horecazaken. Bij de attractie waar de bom was afgegaan, deden de recherche van Haarlem en de forensische dienst hun werk. Op de terrassen werd natuurlijk maar over een onderwerp gepraat, en mede door de drank ontstonden er al snel de nodige roddels en overdreven of onjuiste verhalen.

Het werd een Koningsdag waar maar één onderwerp rondging, en misschien juist daardoor vloeide de alcohol in grote mate. Dit maakte de avond en nacht een roerige nacht, met veel werk voor de politie.

De volgende dag was het zondag, dus de meeste mensen waren vrij, en de cafés zaten 's middags voller dan op een normale zondag. Sommige cafés waren normaal op zondag gesloten, maar hadden deze zondag toch besloten open te gaan. Ook in het stamcafé van René zat de bar al vroeg in de middag helemaal vol, en was het onderwerp van de gesprekken nog steeds hetzelfde als die van de vorige dag. Wel gingen er nu verschillende verhalen over de bar, en begonnen de discussies over het waarheidsgehalte van sommige verhalen de overhand te krijgen. René schroomde niet zelf ook zijn ontzetting luid te tonen.

“Pleurt toch op, man. Ik ben er zelf geweest met die bolle, en wij hebben misschien nog geen tien meter van de plek van die ontploffing gezeten. We zijn misschien ook nog geen half uur voor die ontploffing daar vertrokken. Wat jij nou zit te vertellen is godsonmogelijk, en gewoon een apekoolverhaal. Ik heb daar toen we over die kermis liepen, en ook daarna op het terras geen juut gezien, dus wat jij zegt klopt gewoon niet. En trouwens, als ze al van iets op de hoogte waren, denk jij dan echt dat ze daar een paar honderd mensen zomaar rond laten lopen? Als je dat gelooft moet je je eigen toch maar eens na gaan laten kijken.” Grant Gleeson, een van oorsprong Engelsman, maar al jaren in Haarlem wonend, reageerde op zijn manier. “Fucked is het, maar op tv zag je er niets over vanochtend. Ik denk dat het erger is dan we nu denken, mate. Enne, hoor eens, daar komen er weer genoeg aan, en wat we nu horen zijn sirenes van politie, ambulance, en brandweer, en volgens mij komen ze deze kant op. What the Fuck, kijk, daar, bij Meibloem; ik denk dat wij hier niet veilig zitten.”

Aan de tafeltjes stonden al mensen op die via de achteruitgang wilden vertrekken, maar in een mum van tijd was de hele zaak omsingeld door agenten, en kwamen er twee binnenlopen. Buiten zagen ze dat bij het eerder genoemde Chinees restaurant Meibloem, iedereen naar buiten werd geleid, en werd het ook duidelijk dat daar mensen van de explosieven opruimingsdienst naar binnengingen.

Eén van de zojuist binnengelopen agenten in de lunchroom nam het woord.

“Mensen, geen paniek, er is hier niets aan de hand, maar wij vragen u allemaal rustig dit pand te verlaten, via de zijuitgang, daar. U kunt naar huis gaan, of anders, om het winkelcentrum, rechtsaf lopen, en u verzamelen op het parkeerterrein. Binnen wordt dit winkelcentrum nu ontruimd. Terwijl hij nog sprak, waren mensen al aan het vertrekken, en riep één van de twee eigenaressen van de zaak hen nog iets na.

“Ja, lekker, maar als we weer open zijn, wel terugkomen om te betalen, hè mensen?” Jo, zoals ze door iedereen werd genoemd, was al bezig af te sluiten, toen er een grote knal te horen was en de ramen begonnen te trillen. Jo en Barbara, de twee eigenaressen, waren op dat moment nog de enigen in de lunchroom, samen met de twee agenten die hen begeleidden bij het sluiten van de zaak. Het was direct duidelijk dat de knal van het Chinees restaurant Meibloem was gekomen, en door het raam gekeken zagen ze daar een grote zwarte wolk rook naar buiten komen. Wel leken de eerder naar buiten geleide gasten al op veilige afstand te staan.

Inmiddels had een deel van de eerdere gasten van de lunchroom van Jo en Barbara zich verzameld op De Speeltuin, waar de dag ervoor nog Koningsdag was gevierd, ook al was die viering natuurlijk ook al bijzonder geweest.

Muis, zoals één van de vaste stamgasten van lunchroom Bar & Jo werd genoemd, was de eerste met een gepeperde uitspraak.

“Ze kunnen me reet kussen: ik ga waar ik wil, zolang het kan!”

Ook René en Grant, die elkaar soms idiot nummer één en idiot nummer drie noemden, waren naar De Speeltuin gelopen.

Een andere vriend van hen, die idiot nummer twee werd genoemd, was dit jaar niet aanwezig. Die woonde in Vietnam en was er deze keer niet bij. Grant stond alweer met een blikje bier in de hand en proostte met idiot nummer één, René. Grant gooide er nogal eens Engelse woorden doorheen, zo ook nu weer.

“Now, mate, cheers, we leven nog. Deze biertje pakken ze ons in ieder geval niet meer af. Het lijkt wel het Wilde Westen. Wat hebben we now aan onze klompe henge, hey?”

René reageerde zoals hij altijd deed tegen zijn Engelse vriend.

“Praat effe Nederlands, figuur, en dat is dan wel een erg modern Wilde Westen, denk je ook niet? Met bommen en granaten? Oh, daar hebben we Struif ook, onze Facebook-specialist. Zo, Struiffie, heb je al nieuws? Nog doden of gewonden in de Meibloem?” Struif, die vroeger eigenaar was van een café naast dat van de Chinees, toen de naam Bij Struif dragend, had inderdaad alweer nieuws, en iedereen hing direct aan zijn lippen.

“Ja, een dode weer, en twee zwaar gewonden, maar alle drie van de explosievenopruimingsdienst. Die zijn blijkbaar niet zo slim te werk gegaan. Verder wordt er weer nergens iets vermeld. Het lijkt wel alsof de hele media gecensureerd wordt. Is toch vreemd? Over gisteren wordt er gewoon niet gerept, en nu is het ook mondjesmaat wat je leest, en wat je leest zijn meestal veronderstellingen, en geen feiten. Het is als met alles tegenwoordig: ze willen steeds meer van ons weten, maar willen dat wij zo min mogelijk weten van wat zij uitspoken, en dat noemt zich nog steeds een democratie. Als je het mij vraagt, trouwens, hebben de daders het op de Haarlemse horeca gemunt. Alle publieke optredens zijn verboden, lekkere pech voor Hansie. Wat ook vreemd is, is dat vanaf het centrum, tot hierachter, de oevers van De Spaarne blauw zien van de juten, en alle woonboten langs Het Spaarne schijnen ook ontruimd te zijn.” René had hier ook weer wat op te zeggen.

“Ja, Struiffie, allemaal weer lekker geheimzinnig, maar voorlopig zijn er dus al drie gasten dood. Volgens mij zijn het ook niet de laatsten. Krijg nou wat! Kijk daar eens. Nou komen ze hier ook al heen, wat krijgen we nou weer?” Drie politieagenten en een man in burger kwamen het pleintje op, en één van de agenten zocht de meest centrale plaats uit en begon iedereen toe te spreken.

“Mag ik even ieders attentie, dank u. Ik ben Hoofdagente Blom, van de Haarlemse politie. U wordt verzocht deze locatie te verlaten.

Op dit moment worden alle horecagelegenheden in Haarlem ontruimd en voor onbepaalde tijd gesloten. Het is vanaf nu verboden zich in een door een op last van de burgemeester gesloten horecaonderneming te bevinden.

Verlaat deze locatie alstublieft rustig, er is geen reden tot paniek. Dit alles is slechts een preventieve maatregel.”

Terwijl iedereen zich begon te bewegen, riep Erwin Struif nog een gepeperde uitspraak tot de gezagsmensen.

“Preventief? Voor wat dan wel? Het lijkt wel of we weer in de Tweede Wereldoorlog beland zijn. Als koeien worden we verdreven, en geen enkele echte uitleg of verklaring. “Nazi-gedrag, dat noem ik het!” Dat was tegen het zere been van de hoofdagente, die direct naast Struif stond.

“Wil meneer misschien graag met ons meekomen? Dit gedrag en de door u gekozen woorden tegen ambtenaren in functie kunnen wij niet tolereren. Nu begrijp ik dat de emoties hier parten kunnen spelen, daarom geef ik u nog een kans uw excuses aan te bieden, en kunnen we daarna gewoon weer verdergaan met waar het hier om gaat: de veiligheid van alle bewoners van Haarlem, dus ook die van u.” Daar kwam niet de door de hoofdagente verwachte reactie op.

“Excuses? Bekijk jij het effe lekker. Weleens van vrijheid van meningsuiting gehoord? Of is dat inmiddels ook al uit de wet geschrapt?”

Na een teken van de man in burgerkleding liet de hoofdagente het er maar bij, en was de locatie binnen enkele minuten leeg.

Muis had bij het verlaten van de locatie ook nog een nabrander.

“Thuis staat er gelukkig ook bier in de koelkast!”

Hoofdstuk 2

De volgende dag was de bar van de lunchroom van de twee vrouwelijke eigenaren om drie uur 's middags alweer vol bezet.

Het onderwerp van de gesprekken was natuurlijk nog hetzelfde als dat van de vorige twee dagen. René van Veursen was ook alweer vroeg aanwezig.

“Zo, Jo, dat is gelukkig nog meegevallen, die sluiting. Dat kunnen ze toch eigenlijk ook niet maken, om de hele horeca gewoon lam te leggen? Die Struif, trouwens, was ook weer in vorm, gisteren in De Speeltuin. Je had die gezichten van die juten moeten zien, hi-hi. Jammer dat die er niet is hier, vandaag. Je hoort of ziet er niks over.” Daar kwam een reactie op van de hoek van de bar. Het was iemand die niet tot de vaste bargasten behoorde.

“Ik kom net van het centrum gefietst, en op de markt is alles ook gewoon weer open, en volgens mij zijn de mensen die langs de Spaarne een woonboot bewonen ook weer thuis. Wel loopt daar nu ME langs de kades, en de Haarlemse Poort is ook afgesloten. Verder staat het verkeer naar het centrum helemaal vast, want alle parkeergarages schijnen gesloten te zijn. Oh, en er is bekendgemaakt dat er straks om vijf uur een persconferentie is die op alle tv-stations wordt uitgezonden.” Jo, die samen met Barbara, die trouwens Bar werd genoemd, achter de tap stond op deze maandag, reageerde direct.

“Oh, Bar, pak je tablet even uit de keuken, dan kunnen we die hier op de hoek van de bar zetten, en die persconferentie volgen.” Bar zuchtte.

“Ja, dat doe ik zo, ik krijg er nu alweer de kriebels van.

Ik heb net nog even bij Meibloem binnengekeken, maar die zijn voorlopig nog wel gesloten. Daar is flink wat schade. Ga jij dus maar lekker de keuken in, want daar komen de eerste tafelklanten al aan. Ik neem de bestellingen en de bar wel voor mijn rekening.”

“Ja, schenk ze hier dan nog maar even snel vol,” riep René. Grant liep richting de schuifdeur om buiten een sigaretje te gaan roken, en had ook nog een opmerking.

“Ik heb nog nooit zoveel politie op straat gezien, en vanochtend wilde ik even langs de rivier lopen, en werd ik gewoon weggestuurd. Die Struif had gelijk, gisteren.”

Om even voor vijf uur die middag zaten en stonden alle gasten aan en rond de bar, waar Bar op de hoek van de bar haar tablet had geïnstalleerd. De persconferentie begon exact om vijf uur.

Er was een lange tafel te zien, met in het midden de burgemeester van Haarlem, aan beide zijden geflankeerd door functionarissen van de politie en de gemeente, en de hoofdcommissaris van politie zat rechts van de burgemeester. Links van de burgemeester zat de leider van het rechteam. De burgemeester nam als eerste het woord. In de lunchroom was het muisstil.

“Beste bewoners van Haarlem en omstreken. Vanmorgen om negen uur heb ik noodgedwongen de noodtoestand uitgeroepen. Dit is natuurlijk hoofdzakelijk vanwege de gebeurtenissen van de afgelopen twee dagen. Op Koningsdag de dramatische aanslag op het marktplaas van onze gemeente, en de dag erna de bomaanslag op het winkelcentrum Schalkwijk.

Allereerst betuig ik hierbij, nogmaals, onze innige deelneming aan de nabestaanden van de zo hevig betreurde slachtoffers. Ik geef nu eerst het woord aan hoofdinspecteur Remco Harmsen, die in het kort de stand van zaken zal voorleggen.

“Goedemiddag. Allereerst, ook uit naam van het politiekorps Haarlem, onze innige deelneming aan de nabestaanden van de drie zeer betreunde slachtoffers.

Een gebeurtenis als waar we nu in Haarlem mee te maken hebben, brengt zeker in het begin van een onderzoek een mate van geheimhouding met zich mee. Vandaar dat er nog niet veel van de vreselijke gebeurtenissen via de media tot u is gekomen. Wij, als onderzoeksteam, moeten er soms voor waken dat bepaalde details te snel in de openbaarheid komen. Dit is aan de ene kant om de daders in het ongewisse te laten over onze voortgang, maar ook om te voorkomen dat er te veel onjuiste verhalen de kop opsteken. Wat ik op dit moment kan vertellen, is dat er dus afgelopen zaterdag en zondag twee ontploffingen hebben plaatsgevonden. De eerste op het marktplein, waar de jaarlijkse kermis plaatsvindt, en waar dus twee dodelijke slachtoffers zijn te betreuren, en tientallen gewonden. Onder die gewonden bevinden zich nu nog vier in kritieke toestand. De tweede bom, in restaurant Meibloem in Schalkwijk, ging helaas af op het moment dat onze mensen van de explosievenopruimingsdienst daar binnen waren. Dit bracht dus helaas weer een dode met zich mee, en twee gewonden. De toestand van deze gewonden is redelijk te noemen, en zij zullen het ziekenhuis snel weer mogen verlaten.

Op dit moment is er nog geen spoor van een dader, en wat misschien nog wel belangrijker is: geen idee van een mogelijk motief of doel van de dader of daders. Er is nog door niemand verantwoording opgeëist voor deze daden, maar wij gaan er voorlopig vanuit dat het geen terroristische actie betreft. Er zijn inmiddels aanwijzingen die ons deze voorlopige conclusie laten trekken. Zaterdag en zondag zijn er allerlei acties door- en uitgevoerd, welke later weer zijn ingetrokken of beëindigd. Als voorbeeld noem ik het sluiten van alle horeca in de stad, wat dus inmiddels weer is ingetrokken. Ook de bewoners van de woonboten langs De Spaarne zijn inmiddels weer terug in hun vertrouwde omgeving. De kermis op het marktplein is wel beëindigd, en het marktplein zal vanavond weer leeg zijn.

Lokale markten zullen tot nader bericht, nergens in de gemeente plaatsvinden.

Natuurlijk kunnen eventuele nieuwe gebeurtenissen of aanwijzingen weer nieuwe beslissingen voortbrengen.

Wij vragen iedereen die iets te melden heeft over de twee bomaanslagen, zich te melden via het telefoonnummer dat straks, aan het eind van deze uitzending, zal worden getoond. Ook mensen die voor de genoemde aanslagen iets vreemds hebben opgemerkt, dit kan dus ook uren daarvoor geweest zijn, worden verzocht zich te melden.

Nogmaals, echte details kunnen wij u op dit moment nog niet geven, in het belang van het onderzoek. Wij vragen daarvoor uw begrip.

Wat wij u wel willen mededelen, is dat er door heel Haarlem heen constant mensen op straat zullen zijn om de veiligheid van eenieder in de gaten te houden. Hiervoor hebben wij ook de steun en inzet gekregen van de politiekorpsen van Amsterdam en Haarlemmermeer.

Op dit moment rest mij niets anders dan de bevolking van Haarlem te vragen de rust te bewaren, en niet te gaan speculeren over zaken waar we op dit moment nog geen weet van hebben.” De burgemeester nam weer het woord en er kwam eigenlijk niet veel meer nieuws, zodat om half zes de persconferentie alweer werd beëindigd.

Aan de bar werden kreten van ongeloof, boosheid en irritatie geslaakt. René vond het allemaal wel goed.

“Dat ze geen details prijs kunnen geven, dat snap ik wel; we zullen het gewoon allemaal af moeten wachten. Volgens mij is het gewoon een of andere idioot die de weg kwijt is. Geef mij nog maar een biertje, Bar.” De man die eerder melding maakte van de persconferentie, reageerde op Renés woorden.

“Ik denk dat het geen volslagen idioot is geweest. Die bomaanslagen zijn goed voorbereid geweest, en van bommen heeft ook niet iedereen het nodige verstand.”

“Daar heb jij weer gelijk in,” reageerde René gelaten. “Ik ga naar huis, ik heb het wel gezien voor vandaag. Ajuus.”

Hij rekende af en verliet de lunchroom. Het werd een dag waarop iedereen vroeger thuis was dan normaal.

Die avond zat René in zijn flat, met een rood wijntje voor de buis, en volgde het journaal, waar nu wat meer informatie leek te worden vrijgegeven.

Het journaal maakte melding van een klopjacht op een verdachte voor de bomaanslagen, die nog niet had geresulteerd in enig resultaat. Ook werd melding gemaakt van het feit dat er bij de politie inmiddels het vermoeden was dat er slechts één dader verantwoordelijk was geweest voor beide bomaanslagen. Er werd ook melding gemaakt van een volgende geplande persconferentie, de volgende dag, om vijf uur 's middags.

Die volgende dag, dinsdag, om drie uur 's middags, was de bar van Lunchroom Bar & Jo weer volledig bezet, met vrijwel dezelfde gasten als de dag ervoor. Natuurlijk was het onderwerp van gesprek ook weer hetzelfde. Ook de gast die geen bekende was in de lunchroom was weer aanwezig, en die gaf een rondje.

“Ik ben Karel Visser. Ik ben hier vorige week komen wonen, in de Belgiëlaan. Ik ben afgekeurd voor werk, dus ik zal hier mijn plekje wel vinden aan het eind van de middag, denk ik zo.” René van Veursen had daar wel wat op te zeggen.

“Gewoon rondjes blijven geven, dan komt het allemaal goed, hi-hi. Maar, waar kom je vandaan? Je klinkt niet als iemand uit de buurt hier.” De man leek even de tijd te nemen voor zijn antwoord, maar het kwam dan toch.

“Nee, ik kom uit Rotterdam, maar ik kon via een kennis hier een huurwoning bemachtigen, voor een redelijke prijs. In Rotterdam kon ik na mijn scheiding niks betaalbaars vinden, en ik was ook wel toe aan een beetje verandering in mijn leven.” René ging nog even verder.

“Nou, dan heb je geluk gehad, want hier rijzen de huurprijzen ook de pan uit, maar, Feyenoord-fan zeker? Wees niet bang, want dat ben ik ook, en nog wel meer gasten die hier komen, dus dat zit ook wel goed. Proost, dan maar.”

Muis, die ook weer aanwezig was, dacht blijkbaar anders over de nieuweling, en hij was ook niet iemand die zijn gedachten onder stoelen of banken stak.

“Weer zo’n Rotterdamse blaaskaak, het wordt er allemaal niet beter op!”

Zo ging het een tijdje door, totdat het tijdstip van de persconferentie weer aanbrak, en iedereen zich weer voor de laptop van Jo schaarde.

Op het scherm zagen ze weer dezelfde opstelling als de dag ervoor, alleen begon nu de hoofdinspecteur van de recherche de persconferentie.